

Forn de guix 1

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Muntanya sobre la riera del Tordell
Emplaçament A mitja vessant de la muntanya, al costat d'un camí paral·lel al Tordell

Coordenades:

Latitud: 41.834449752725
Longitud: 1.7717635762382
UTM Est (X): 398016
UTM Nord (Y): 4632125

Classificació

Número de fitxa 08274 - 185
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Malmés per la construcció de pistes i els elements vegetals
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad. 08274A00400049

Fitxes associades:

[Pedrera de les Guixeres 1](#)

[Pedrera de les Guixeres 2](#)

Autoria de la fitxa

KuanUm - JM Huélamo - JM Solias

Data de registre de la fitxa:

dj., 31/12/2009 - 01:00

Autoria de la darrera revisió:

Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Descripció

Forn excavat a la roca, que es troba al peu del camí. Presenta les parets de forma lleugerament troncocònica, fetes a l'interior amb carreus irregulars de pedra calcària. La planta és circular amb uns tres metres de diàmetre i es conserven uns quatre metres d'alt. Es troba integrat dins un conjunt de construccions i pedreres destinades a la producció de guix de diferent tipologia i característiques tècniques.

Història

La primera referència documental a un guixer de Súria és de l'any 1591. A partir d'aquest moment les referències documentals són força abundants. La documentació parla de guixers, però especialment, de pagesos que paguen part dels seus deutes en guix que produeixen per a les seves necessitats i per a la venda. El 1620 tenim la primera notícia que indica que la producció de guix era en aquesta zona propietat del mas Vilella. El 1780 el P. Jaume Caresmar, en el seu "Discurso" assenyalava l'existència de "dos molinos que se emplean en granos, sal y yeso, prensandose en ámbos aceite y fabricandose papel de mediana calidad. Sus vecinos tienen dos ollas de aguardiente, porqué les sobran vinos con cuios productos compran los granos que les faltan para el abasto de seis meses al año" (FÀBREGA, 2009). La següent referència escrita que es coneix es del 1880, quan Joseph d'Argullol diu el següent: "prop de Manresa ó Mandresa hi ha las guixeras de Suria" (ARGULLOL, 1880). El 1884 Súria abastia de guix a Manresa com diu la "Monumenta Historia Civitatis Minorisae" (FÀBREGA, 2009). És en aquest moment del segle XIX i inicis del segle XX que la producció arriba al seu màxim amb una activitat que podem qualificar de quasi industrial arribant a tenir una denominació específica "guix de Súria" a les tendes de Manresa.

Bibliografia

ARGULLOL, Joseph d' (1880) "Costums del Pla de Bages". L'excursionista, any III, nº 21. Barcelona, Associació Catalanista d'Excursions científicas, p. 465-472.

FÀBREGA, Carles (2004) Quan les roques parlen. Punts d'interès geològic de Súria, Ajuntament de Súria

FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert (2009) "De la pluriactivitat pagesa a la producció industrial: el cas de les Guixeres de Súria" a Jornades sobre sistemes agraris, organització social i poder local als Països Catalans, Maig 2009 (en premsa).

